

Juryrapport NSV-Research Master Thesis Prijs 2018

Uitgesproken op 14 juni 2018 door Prof. dr. Aafke Komter, voorzitter van de jury.

De jury voor de NSV-Research Master Thesis Prijs 2018
heeft besloten de prijs toe te kennen aan

Saskia Glas

voor de thesis

America: Infiltrator or Scapegoat? Explaining Political and Cultural Anti-Americanism in the MENA between 2005 and 2013

Soms betekent het mogen toekennen van een prijs voor de juryleden niet louter vreugde maar is het ook heel moeilijk, want als er meerdere inzendingen boven het maaiveld uitsteken, hoe moet je dan een goed beredeneerde keuze maken? Voor de Research Master Thesis Prijs 2018 zijn de volgende zes theses voorgedragen, elk afkomstig van een Nederlands sociologie-departement die een Research Master aanbiedt:

Saskia Glas, *America: Infiltrator or Scapegoat? Explaining Political and Cultural Anti-Americanism in the MENA between 2005 and 2013* (Nijmegen)

Rosan van Niekerk, *Change in Job Satisfaction for West-German Workers: A Cause for Concern?* (UvA Amsterdam)

Jochem van Noord, *Neighborhood Characteristics, Cultural Frames, and the Law-and-Order Vote. How the Influence of Crime, Disorder, and Cultural Diversity on Law-and-Order Voting is Shaped by Cultural Frames in Dutch Neighborhoods* (Rotterdam)

Julian M. Rengers, *"I just am what I am" – Organizational Inclusion of Lesbian, Gay, Bisexual, and Queer Staff Members in Doctors without Borders (Médecins Sans Frontières)* (Groningen)

Benjamin Rosche, *Putting Parties into the Analysis of Government Survival* (Utrecht)

Wei-qian Xia, *Christian Religiosity and Support for Populist Radical Right Parties in Europe* (Tilburg)

De criteria die voor de NSV-Research Master scriptie werden gehanteerd lagen voor de hand. De scriptie moest van een uitstekende theoretische en empirische kwaliteit zijn, uiteraard getuigen van sociologisch vakmanschap, maar ook de eventuele maatschappelijke relevantie was voor de commissie van belang. En natuurlijk moest de scriptie ook nog goed geschreven zijn.

Met deze criteria in de hand slaagde onze jury, bestaande uit Samira van Bohemen (EUR), Jan Kornelis Dijkstra (RUG), Bram Lancée (UvA), Christof Van Mol (UvT), Natascha Notten (RU) en Werner Raub (UU) (voorzitter Aafke Komter, UU), er toch in om een prijswinnaar aan te wijzen: Saskia Glas van de Radboud Universiteit Nijmegen. Voor haar scriptie, getiteld *America: Infiltrator or Scapegoat? Explaining Political and Cultural Anti-Americanism in the MENA between 2005 and 2013*, voldeed Saskia Glas ruimschoots en met overtuiging aan alle genoemde criteria. Geen wonder dat zij in 2016 haar Research Master *Social and Cultural Science* (Radboud Universiteit) *cum laude* afrondde met deze scriptie. Ik zal nu de criteria een voor een langslopen, waarbij ik begin met de maatschappelijke relevantie.

Maatschappelijke relevantie

Saskia Glas heeft in haar scriptie een buitengewoon maatschappelijk relevant onderwerp bij de kop. Waar komt de anti-Amerikaanse houding in het Midden-Oosten en Noord-Afrika vandaan? Hoe verklaar je zo'n conflictueuze publieke opinie? Vaak wordt deze houding toegeschreven aan een negatieve evaluatie van Amerikaans buitenlands beleid dat dan als imperialistisch wordt gezien. Maar Glas is geïnteresseerd in een breder palet aan mogelijke verklaringen. Zo onderzoekt ze hoe diverse factoren op individueel niveau, zoals individuele religiositeit, maar ook de politieke en religieuze context in de verschillende landen in deze regio samenwerken in het ontstaan van anti-Amerikanisme. Hiermee verschaft Saskia meer inzicht in de potentiële voedingsbodem van internationaal terrorisme, dat op zijn beurt weer kan bijdragen aan een beter begrip van hoe bevolkingen uit verschillende regio's vreedzamer met elkaar samen kunnen leven.

Sociologisch vakmanschap en genuanceerd theoriegebruik

Saskia toont haar sociologisch vakmanschap door voor de beantwoording van haar onderzoeksvraag verschillende, concurrerende theoretische tradities uit te werken en daaruit een aantal toetsbare hypotheses af te leiden. Haar theoriegebruik is genuanceerd doordat ze voor de verklaring niet naar één enkele oorzaak van anti-Amerikanisme zoekt, maar juist naar het samenspel van verschillende verklaringen. Glas toetst daartoe drie uit verschillende disciplines afkomstige theorieën: (a) de anti-dominantietheorie; (b) de 'clash of civilizations theory'; (c) de deprivatietheorie.

Wat blijkt? Anti-Amerikanisme is niet zozeer specifiek gericht tegen het Amerikaanse buitenlands beleid, zoals de anti-dominantietheorie voorspelt – maar blijkt een bredere bias tegen alles wat Amerikaans is te omvatten. De 'clash of civilizations theory' werd op individueel niveau bevestigd – zeer religieuze moslims waren meer anti-Amerikaans –, maar op contextueel niveau is de invloed van religiositeit grotendeels verdwenen. De derde theorie, de deprivatietheorie, voorspelt dat economische of politieke frustratie achter het anti-Amerikanisme schuilgaat. Inderdaad bleek politieke deprivatie samen te hangen met zowel politiek als cultureel anti-Amerikanisme, maar dit effect werd weer afgezwakt door contextuele invloeden.

Het genuanceerde beeld dat Saskia uiteindelijk met haar bevindingen schetst, laat zien dat cultureel anti-Amerikanisme minstens zo belangrijk is als politiek anti-Amerikanisme en dat dit varieert afhankelijk van hoe homo-/heteroögen de MENA-context is qua religiositeit.

Geavanceerd methodengebruik

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden heeft Saskia gebruik gemaakt van geavanceerde methoden van onderzoek. Ze heeft methodologisch voortgebouwd op bestaande modellen door meer niveaus van de context toe te voegen om daarmee complexe multinomiale vier-niveau modellen te schatten. Empirisch baseerde Saskia Glas haar onderzoek op niet minder dan 32 PEW Global Attitudes Project surveys voor Egypte, Libanon, Jordanië, Marokko, Koeweit, de Palestijnse gebieden en Tunesië, van de jaren 2005 tot en met 2013. De informatie van ongeveer 32 duizend respondenten analyseerde ze op bijzonder kundige wijze met complexe multinomiale vier-niveau modellen.

Helderheid van de schrijfstijl

Ondanks de complexiteit van de door haar gebruikte methoden weet Saskia haar resultaten en de antwoorden op de onderzoeksvraag buitengewoon helder te verwoorden. Zij toont zich in haar scriptie een begenadigd schrijver die schijnbaar zonder moeite academische debatten weet te ontleden en te overstijgen. Daaraan heeft zeker bijgedragen dat ze, tegelijk met de Research Master waarvoor ze deze scriptie schreef, ook een Master in politieke filosofie aan de RU heeft voltooid, beide cum laude.

Alles bij elkaar genomen was de jury onder de indruk van Saskia's sociologisch vakmanschap, haar genuanceerde theoretische benadering, haar geavanceerde methodengebruik en kundig uitgevoerde analyses, haar uitstekende schrijfstijl en haar bijdrage aan een breder inzicht in en beter begrip van de gecompliceerde voedingsbodem voor anti-Amerikanisme in het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

Met groot genoegen wil de jury dan ook Saskia Glas de NSV-Research Master prijs 2018 uitreiken en haar – en ook haar begeleider, Dr. Niels Spiering – daarmee van harte feliciteren! Wij zijn verheugd dat Saskia inmiddels op een NWO talentenbeurs als promovenda is aangesteld aan de Radboud Universiteit, waar zij in het verlengde van haar scriptie werkt aan een aio-project over politieke en sociale houdingen in het Midden-Oosten. Wij wensen haar, tot slot, veel succes bij dit nieuwe, veelbelovende project.